

2021

Delårsrapport jan-aug

Tillsammans skapar vi framtidens Hjo

.....

Innehåll

delårsbokslut 2021:

Inledning

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse	6
Måluppföljning och god ekonomisk hushållning	8

Finansiella rapporter

Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar	12
Resultaträkning	16
Balanskravsresultat	17
Kassaflödesanalys	18
Balansräkning	19
Driftsredovisning	22
Investeringsredovisning	26
Exploateringsredovisning	28
Taxefinansierad verksamhet	30

Övrigt

Ordlista och definitioner	32
---------------------------	----

HJO 2030

HJÖ KOMMUN

äger och förvaltar denna boj

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse	6
Måluppföljning och god ekonomisk hushållning	8

Händelser av väsentlig betydelse

I likhet med 2020 har året präglats av Covid19-pandemin. Restriktioner i vårt sätt att röra oss och träffas har medfört nya arbets sätt, sjukfrånvaron har varit hög och vi har haft svårigheter med att hitta vikarier. Lyckligtvis har spridningen i Hjo varit relativt låg med ett mycket litet antal dödsfall relaterade till Covid-19.

Sjukfrånvaro och ökad vårdtyngd har under semesterperioden medfört extrakostnader inom Vård och omsorg i form av extra-premier till de som arbetat extra och/eller flyttat på sin semester. Svårigheter att rekrytera personal med rätt kompetens kommer vara en utmaning för alla verksamheter framöver.

Ett sätt att minska kompetensförsörjningsproblemet är att öka sysselsättningsgraden bland våra befintliga medarbetare och ett led i detta är införande av "heltid som norm". Arbetet med att förbereda för implementering av detta fortskrider och då framförallt genom anskaffning av verksamhetsstöd i form av schemalägningsmoduler etc. samt genom utbildning och att organisera oss på ett effektivt sätt ur bemannings- och schemalägningsperspektiv.

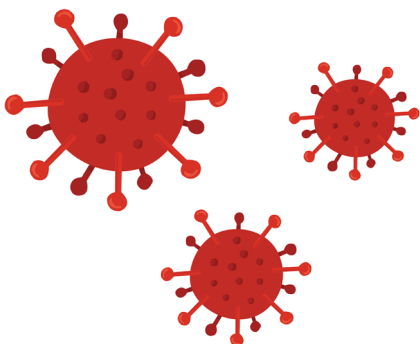
En annan utmaning som har förstärkts under pandemin är kostnader för försörjningsstöd, familjehemsplaceringar och institutionsplaceringar. Kostnaderna för försörjningsstöd har under årets första åtta månader ökat med ca 600 tkr (eller 10%) jämfört med motsvarande period föregående år. Ökningen är till största delen en effekt av arbetslöshet till följd av pandemin. Beträffande kostnader för placeringar har vi under året förstärkt organisationen med en befattning med uppgift att söka "egna" familjehem istället för konsulentstödda sådana.

Inom barn och utbildning har pandemin medfört att undervisningen i stor utsträckning har fått ställas om till distansundervisning. Hög sjukfrånvaro på grund av restriktioner/symtom bland skolpersonal och mycket Covid-testning har inneburit en ansträngd situation för lärare och annan skolpersonal.

Effekterna för eleverna är svåra att avläsa i ett så här tidigt skede, men vi har sett att en del elever far illa av att inte få komma till skolan. Från och med höstterminen 2021 är verksamheten dock tillbaka i undervisning i skolan igen och vi kommer att arbeta med att kompensera för eventuellt kunskapsstapp under kommande läsår.

Inom teknisk service har fokus legat på investeringar i våra skolbyggnader, och framförallt i form av nybyggnation av Estrid Ericsonskolan och om- och tillbyggnad av Korsbergskolan.

Befolkningsutvecklingen sviktade lite i början av året men har återhämtat sig och invånarantalet per den 31 augusti var 9 263 vilket är 34 fler än vid årets början.

Estrid Ericsonskolan

Byggnationen av vår nya skola är i full gång och både Hjo kommun och den entreprenör vi upphandlat är måna om att minimera byggets negativa inverkan på miljö och klimat. Sunda och klimatsmarra lokaler är ett av fyra fokusområden i satsningen Klimat 2030,

Estrid Ericsonskolan byggs enligt Miljöbyggnad silver. Det innebär att vi ställer högre krav på vår byggnad än vad byggnormerna kräver.

Ytterväggarna och taket, det s.k. ytterklimatskalet, är särskilt dimensionerade för att byggnaden ska få en så låg energiförbrukning som möjligt. Av samma skäl har fönsterytorna mot söder minimerats. Det gör att solvärmeinstrålningen minskar och vi behöver inte använda någon komfortkyla för att skapa ett sunt inomhusklimat. Detta blir allt viktigare i takt med att klimatet förändras under kommande år.

Precis som alla andra kommunala lokaler så kommer skolan att värmas upp helt fossilfritt med fjärrvärme som producerats med hjälp av överblivet träflis från vårt närområde. Elen till skolan består av 100% förnybar vattenkraft. Dessutom kommer det finnas en 209 kvm stor solcellsanläggning på taket som producerar en del av den energi som används i byggnaden.

<https://hjo.se/bostad--miljo/byggprojekt/ny-f-6-skola/sa-bygger-vi-estrid-ericsonskolan-hallbart/>

Om- och tillbyggnad av Korsberga skola

Byggstart för etapp 1 var i oktober 2020 vilket omfattar om- och tillbyggnad av lokaler för skolan och fritids. Etappen färdigställdes och besiktigades i april 2021 och är nu tagen i bruk av verksamheten. Etapp 2 är sedan maj månad i full gång och ska vara färdigställd i november 2021. I denna etapp bygger vi om delar av skolan till tre nya förskoleavdelningar.

Måluppföljning och god ekonomisk hushållning

Hjo's vision är "Tillsammans skapar vi framtidens Hjo". För att nå vår vision så satsar kommunen på sex utvecklingsområden: Boende, Besökare, Vättern, Levande Hjo, Hållbarhet & natur och Tillsammans. Kommunfullmäktige styr mot visionen genom att ange mål för kommunens arbete, mål som är nyckelfaktorer för att nå visionen inom respektive utvecklingsområde. För 2021 har kommunfullmäktige antagit 17 verksamhetsmål och 3 finansiella mål. Dessa mål följs upp vid delårsbokslut och vid årsbokslut för att se om vårt arbete leder i rätt riktning mot vår vision.

Utvecklingsområde 1: Boende - Lätt och gott att leva

	Utfall 2020	Prognos 2021
1. Hjo ska vara en attraktiv boendekommun med positiv befolkningstillväxt	✓	✓
2. Det ska vara lätt att välja hållbara trafikslag som gång, cykel och kollektivtrafik i Hjo kommun. Hjo kommun fokuserar särskilt på att upprätthålla god kollektivtrafik till Skövde.	—	—
3. Hjoborna ska känna sig trygga med att här erbjuds vård och omsorg samt socialt stöd av god kvalitet i livets olika faser	✓	—
4. Hjo kommun ska verka för att uppfylla målen i bredbandsstrategin för Sverige	✓	✓
5. Eleverna i Hjo kommun ska nå ökade kunskapsresultat tack vare en skola präglad av lustfyllt lärande, studiero och trygghet	—	—
6. Hjo kommun stödjer varje individ, utifrån dennes unika resurser, på vägen till en egen försörjning och ett eget arbete eller studier	✓	✓
7. Det ska vara enkelt att få plats på förskola i Hjo kommun	✓	✓

Utvecklingsområde 2: Tillsammans - Goda möten förverkligar visionen

8. Hjo kommun ska använda smart teknik och digitaliseringens möjligheter för att underlätta arbetet och öka servicen för våra kommuninvånare och besökare	—	—
9. I Hjo ska vi ha ett gott företagsklimat	—	—
10. I Hjo kommuns alla verksamheter ska man få ett gott bemötande och uppleva att det är enkelt att kontakta kommunen	✓	✓
11. I Hjo ska man kunna vara med och påverka kommunen	✓	✓

Utvecklingsområde 3: Levande Hjo - Händelser året runt

12. I Hjo ska invånarna vara nöjda med fritidsutbudet	✓	✓
13. I Hjo ska invånarna vara nöjda med kulturutbudet	✓	✓
14. Hjo ska ha ett levande centrum med en positiv handelsutveckling	✗	✗

Utvecklingsområde 4: Hållbarhet och natur - Resurssnålt med hög livskvalitet

15. Hjo ska vara fossiloberoende 2030. Detta innebär att hela Hjo ska ha minskat sina växthusgasutsläpp med 80% jämfört med år 1990	✗	✗
---	---	---

Utvecklingsområde 5: Besökare - Gäster som längtar tillbaka

16. Hjo ska få fler besökare	✓	✓
------------------------------	---	---

Utvecklingsområde 6: Vättern - Liv vid vatten

17. Hjo kommun ska arbeta för att skydda Vättern mot föroreningar	✓	✓
---	---	---

Ekonomi

18. Årets resultat ska uppgå till lägst 11 mnkr (2020 var målet 8 mnkr)	✓	✓
19. Investeringarna ska till 70% finansieras med egna medel under mandatperioden 2019-2022	✗	✗
20. Soliditeten inkl. pensionsåtaganden ska årligen bibehållas eller förbättras	✓	✓

Sammanställning måluppfyllelse

På vidstående sida redovisas prognosen för måluppfyllelse under 2021 tillsammans med bedömningen för 2020. För flera av våra verksamhetsmål använder vi SCBs medborgarundersökning som indikator, i vilken vi deltar endast vartannat år. Då vi inte genomför den under 2021 visar prognosen av naturliga skäl inga drastiska skillnader jämfört med 2020 års bedömning, vilken redovisas i detalj i 2020 års årsredovisning.

Beträffande mål nr 1 som handlar om antal invånare och är ett av våra viktigaste mål inleddes året svagt med en nettominskning under senvintern och våren. Statistiken har dock förbättrats successivt och per den sista augusti uppgick invånarantalet till 9 263 vilket är 34 fler än vid årets början och det finns i nuläget inget som tyder på att invånarantalet kommer att sjunka tillbaka under de 9 229 som var vid årets ingång.

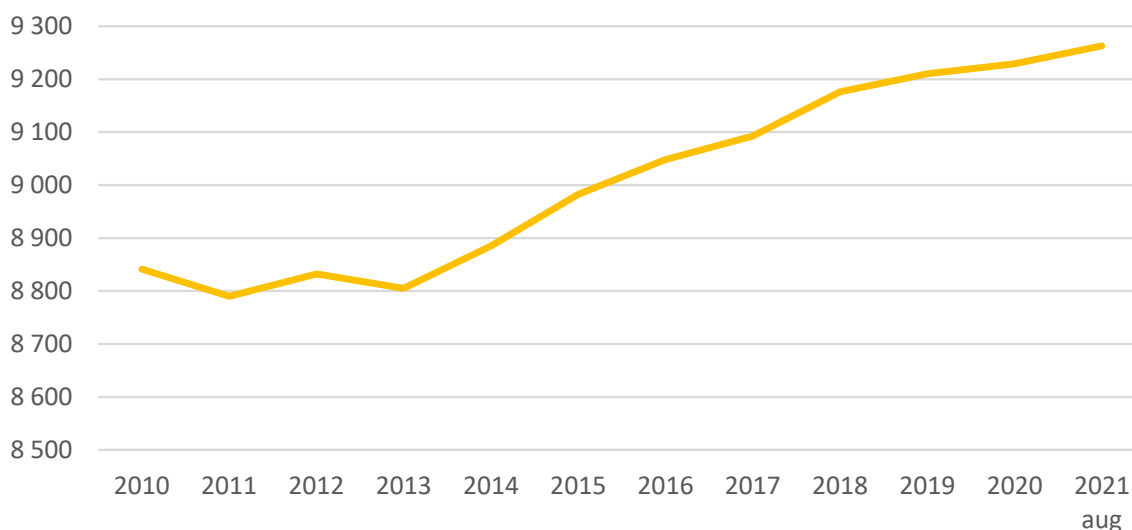
Mål 3 handlar om kvalitet inom bland annat vård och omsorg, vilket påverkas starkt av Covid-19 pandemin. Brukarundersökningar visar hög nöjdhet inom särskilt boende men gick tillbaka lite inom hemtjänsten under 2020. Detta tillsammans med att personalkontinuiteten inom hemtjänsten preliminärt ser ut att ytterligare försämrats gör att vi bedömer att målet endast kommer att nås delvis.

Mål nummer 5 lyder ”Eleverna ska nå ökade kunskapsresultat tack vare en skola präglad av lustfyllt lärande, studiero och trygghet”. Detta mål bedömdes som delvis uppnått under 2020 och trots att våra enkätundersökningar under våren indikerar att trygghet och studiero har ökat är vi inte helt nöjda med måluppfyllelsen som helhet, varför bedömningen ”delvis uppnått” behålls.

Beträffande de finansiella målen ser såväl resultatmålet som soliditetsmålet för 2021 ut att nås, trots relativt stora investeringar under året. Målet om 70%-ig självfinansiering av investeringar under mandatperioden är svårbedömt då det sträcker sig fram till och med 2022-12-31. Resultat- och investeringsprognoser och budgetar indikerar dock att självfinansieringsgraden hamnar något under 70%, varför bedömningen landar på ”ej uppnått”.

Utifrån ovanstående sammanställning, analys och utvärdering av såväl verksamhetsmål som finansiella mål är det kommunstyrelsens sammantagna bedömning att god ekonomisk hushållning råder i Hjo kommun.

Antal invånare

Räkenskaper och finansiella analyser

Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar	12
Resultaträkning	16
Balanskravsresultat	17
Kassaflödesanalys	18
Balansräkning	19
Driftsredovisning	22
Investeringsredovisning	26
Exploateringsredovisning	28
Taxefinansierad verksamhet	30

Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Hjo kommun följer kommunal redovisningslagstiftning och Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer. Beträffande schablonersättning gällande personer med uppehållstillstånd se dock under rubriken ”verksamhetens intäkter” nedan. Delårsbokslutet innehåller en resultaträkning, kassaflödesanalys samt en balansräkning. För kommunens interna redovisning tillkommer även drift- och investeringsredovisning.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar. Investeringar som har ett betydande och väsentligt belopp aktiveras i balansräkningen. Som vägledning används en gräns på ett basbelopp (47 600 för år 2021) och en livslängd på mer än tre år. Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod, vilket i allt väsentligt överensstämmer med de i tabellen angivna avskrivningstiderna. Rak nominell metod används. Viss vägledning för en anläggningstillgångs avskrivningstid finns i rådets idéskrift. Ingen omprövning av nyttjandetiden har gjorts under året. Avskrivningen påbörjas kalendermånaden efter det att tillgången tagits i bruk.

Sedan 2015 tillämpar Hjo kommun s.k. komponentindelning och följer en uppställning av de komponenter Hjo kommun valt att indela investeringarna i och vilken nyttjandeperiod som tillämpas.

Avskrivningstider komponenter	År
Fastighet	
Råmark	0
Stomme och grundläggning	80
Markanläggning	20
Stomkomplettering	40
Ytskikt	15
Snickerier invändigt	30
Installationer	40
Teknik	10

Avskrivningstider komponenter	År
Vägar	
Underbyggnad/förslitningslager + Överbyggnad	0
Beläggning asfaltsgrund	50
Beläggning slitlager	
- Infartsleder	10
- Övriga gator	20
Gatubelysning	20
Skyltar och trafikordningar	20

Avskrivningstider komponenter	År
Hamn	
Kaj	80
Vågbrytare	80
Bryggor	30
Ytbeläggningar	50
Markarbete	20-evig
Belysning	20
Möblemang utomhus	20

Avskrivningstider komponenter	År
Övrigt	
Konst	0
Maskiner och bilar	5-10
Inventarier t.ex. teknisk utrustning, möbler	3-10
Immateriella tillgångar (programvaror)	3-5

Anslutningsavgifter samt ersättningar

RKR:s rekommendation R4 – Intäkter, som reglerar redovisningen av bland annat anslutningsavgifter och ersättningar har under året omarbetats. De nya reglerna ska tillämpas senast 2020. I enlighet med rekommendationen har i anslutningsavgifter som avser att täcka investeringsutgifter för vatten och avlopp avräknats mot investeringsbeloppet. Från och med 2020 redovisas gatukostnadsersättningar att redovisas som intäkt redan vid faktureringsstillfället. Någon retroaktiv rättelse av tidigare erhållna gatukostnadsersättningar har dock ej skett.

Bidrag till statlig infrastruktur

Hjo kommun undertecknade tillsammans med de övriga Skaraborgskommunerna under 2013 en avsiktsförklaring med Trafikverket om medfinansiering av utbyggnaden av vissa sträckor av E20. Utbyggnaden bedöms medföra såväl nationella, regionala och lokala nyttor.

Detta redovisades i 2014 års bokslut som en kostnad (jämförelsestörande post) och en avsättning med 5,0 mnkr. Avsättningen har sedan dess indexuppräknats. Beloppet kommer att utbetalas successivt under byggperioden. Avsättningen uppgår till 5,4 mnkr per 20210831.

Avsättning för återställande av deponier

Inom Hjo kommun finns ett område som tidigare använts som deponi, kallat Sanna. Området är klassat som förorenad mark och provtagning har pågått sedan 2018. Eventuella beslut om återställande fattas av Länsstyrelsen, vilket inte har skett ännu.

Kommunen erhåller 30 kr per invånare och år (ca 270 tkr) från Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS) för att i framtiden återställa områden som detta. Denna inkomst redovisas som avsättning från vilken periodens utgifter för provtagning och andra åtgärder avräknas.

Exploateringsmark

Mark som kommunen ämnar sälja klassificeras som omsättnings-tillgång i balansräkningen och är bokförd till anskaffningsvärdet. Kostnader och intäkter för pågående exploateringsprojekt (t.ex. iordningsställande av gator och VA) är redovisade bland pågående anläggningstillgångar. En fördelning av kostnader och intäkter mellan omsättnings- respektive anläggningstillgång görs i samband med att respektive område slutredovisas.

Leasingavtal

Leasingavtal avseende bilar som bedömts vara av finansiell art och har en leasingtid på minst fyra år, har redovisats som anläggningstillgång i balansräkningen, under rubriken maskiner och inventarier. Förpliktelsen i form av framtida betalningar av leasingavgifter har redovisats som skuld.

Anskaffningsvärdet har tagits upp till det verkliga värdet. Avskrivningstiden följer leasingperioden och objekten skrivs ner till restvärdet. Räntekostnaden beräknas till ett fast värde fördelat över leasingperioden. Alla lokalhyresavtal har redovisats som operationella.

Lånekostnader

Lånekostnader i form av räntor och avgifter periodiseras och belastar resultatet det år då de uppstår. I större byggprojekt, med lång produktions-tid aktiveras räntekostnader under byggtiden. Under perioden jan-aug 2021 har inga räntekostnader aktiverats.

Löneskatt

Löneskatten redovisas då pensionsförpliktelsen uppkommer vilket innebär att löneskatten periodiseras och redovisas som en kostnad i resultaträkningen.

Pensionsskuld

Pensionsskulder redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Den delen av pensionsskulden som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse, d.v.s. inom linjen. Det som intjänats efter 1998 redovisas som en avsättning alternativt kortfristig skuld. Avsättningens storlek baseras på KPA Pensions beräkning, gjord enligt RIPS2021.

Förtroendevalda

Till och med år 2014 redovisades alla pensionsskulder till förtroendevalda som en ansvarsförbindelse. Från och med år 2015 sker en uppdelning mellan avsättning och ansvarsförbindelse enligt KPAs beräkning.

Avsättning har gjorts efter KPAs beräkning 2021-01-25. Årets förändring av avsättningen har belastat periodens resultat 2021 med 463 tkr inkl. löneskatt. Teoretiskt värde av förtroendevaldas pensionsförmåner beräknas och redovisas som ansvarsförbindelse för förtroendevalda, vars uppdrag motsvarar minst 40 procent av heltid. För de som har intjänat pensionsrätt och är under 50 år beräknas en inkomstgaranti under 12 månader, och för de som är över 50 år beräknas visstidspension fram till 65 år. Beräkningen görs brutto utan samordning. Eftersom pensionsförmånen är relaterad till förändringar i basbeloppet görs ingen nuvärdesberäkning.

Kommunen har antagit att OPF-KL ska gälla för de politiskt förtroendevalda som tidigare inte omfattades av PBF. För år 2018 avser detta 15 personer.

Anställda

Det belopp som redovisats som en kortfristig skuld avser den avgiftsbestämda ålderspensionen. Kommunen har valt att fr.o.m. 1998 betala ut hela den avgiftsbestämda ålderspensionen till den anställde. För lönedelar över 7,5 basbelopp och för efterlevandepensioner finns särskilt tecknade försäkringar.

Riskhantering – ränterisk

Med ränterisk avses risken för att en förändring av det allmänna ränteläget påverkar kommunens räntekostnader i negativ riktning. För att begränsa ränterisken i kommunen ska lånestocken utformas så att den viktade genomsnittliga räntebindningstiden bör vara minst tre månader och högst tre år och att räntebindningstiden för enskilda lån inte överstiger 10 år.

Semesterlöneskuld

Skulden för ej uttagna semesterdagar och okompenserad övertid och därpå upplupna sociala avgifter redovisas som kortfristig skuld.

Skatteintäkter

Årets redovisade skatteintäkter består av de preliminära månatliga inbetalningarna, prognosen för slutavräkningen 2021 samt skillnaden mellan den slutliga taxeringen och prognosen för 2020. Avräkning av skatteintäkterna har gjorts efter Sveriges Kommuner och Landstings beräkningar från augusti 2021, samt med hänsyn till kap. 9§§3-4 LKBR.

Skulder

Kommunens skulder klassificeras som kortfristig när den förfaller till betalning inom tolv månader räknat från balansdagen. Övriga skulder ska klassificeras som långfristiga. Den del av långfristiga lån som förfaller till återbetalning och eller amortering inom 12 månader redovisas som kortfristig skuld.

Taxefinansierade verksamheter

Resultatregleringsfonden för renhållning är redovisad under Avsättningar och uppgår till 4,3 mnkr. Se vidare under "Avsättning för återställning av deponier" på föregående sida.

VA-enheten har belastats med centrala overheadkostnader (grundat på verkliga kostnader för vissa centrala funktioner vilka fördelats efter antalet anställda). Ränta har beräknats på interna lån för investeringar. VA-enhetens över- eller underuttag redovisas som en kortfristig skuld respektive fordran och kommer att användas till nästkommande år.

Verksamhetens intäkter

Nedan redovisas kommunens huvudsakliga inkomstgrupper och dess grund för intäktsföring.

Barnomsorgsavgifter

Inkomsten intäktsförs i samband med fakturering. Fakturering sker i slutet av innevarande månad vilket innebär att normalt behöver ingen periodisering ske i boksluten.

Äldreomsorgsavgifter

Fakturering till brukaren sker i början av nästkommande månad. Inkomsten intäktsförs dock i den period som intäkten avser vilket innebär att normalt behöver ingen periodisering ske vid boksluten.

Hysesintäkter särskilt boende och bostad med särskilt anpassad service debiteras brukaren en månad i förskott men intäktsförs i den period hyran avser vilket innebär att normalt behöver ingen periodisering ske vid boksluten.

Renhållnings och VA-avgifter

Avgifterna faktureras via kommunens helägda bolag Hjo Energi AB. Inkomsten intäktsförs i samband med återredovisningen till kommunen som sker med en månads eftersläpning. I den mån verksamhetens avgiftsuttag överskrider självkostnaden, minskas intäkten. Ett eventuellt överuttag av VA-taxan bokförs som kortfristig skuld. Anslutningsavgifter, gatukostnadsersättningar samt övriga investeringsbidrag se ovan under rubrik "Anslutningsavgifter och ersättningar".

Försäljning av fastighet

Inkomsten intäktsförs normalt vid dagen för tillträdet, förutsatt att det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som kommunen får av transaktionen kommer att tillfalla kommunen och att avtalet är utformat så att inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Specialdestinerade/riktade statsbidrag

Avser bidrag som är avsedda för en bestämd verksamhet eller ett bestämt ändamål och redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter. Dessa bidrag kräver i regel någon form av motprestation och återrapportering. De periodiseras i normalfallet till den period som bidraget avser enligt förekommande underlag.

Övriga intäkter och kostnader

Finansiella kostnader och intäkter har periodiserats fullt ut. Övriga intäkter och kostnader har periodiserats till väsentliga belopp. Med väsentlig avses belopp överstigande 25 tkr.

Den sammanställda redovisningen

Syftet med sammanställd redovisning är att ge en helhetssyn på kommunens verksamhet och ekonomi och ge en organisationsneutral redovisning som möjliggör jämförbarhet mellan kommunerna. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med den s.k. alternativa metoden där underkoncernens (Hjo Stadshus AB) bokslut konsoliderats.

Bolagens redovisningsprinciper överensstämmer med Årsredovisningslagen (1995:1554), samt rekommendationer och uttalanden från Bokföringsnämnden.

Med undantag för redovisning av pensionskostnader tillämpar bolagen samma redovisningsprinciper som kommunen.

Eliminering har gjorts för interna mellanhavanden mellan kommunen och respektive dotterkoncern och dotterbolag. Interna intäkter, kostnader, fordrings- och skuldposter av väsentlig betydelse har eliminerats.

Intresseföretag i underkoncernens redovisning

Andelar i intresseföretagen HjoTiBorg Energi AB och Bredband Östra Skaraborg AB redovisas i Hjo Stadshus AB koncernen i enlighet med den s.k. kapitalandelsmetoden.

Mindre ägarandelar

Hjo kommun har även andelar i kommunalförbunden Räddningstjänst Östra Skaraborg och Avfallshantering Östra Skaraborg. Eftersom ägarandelen i båda fallen understiger 20 % har kommunalförbunden inte medtagits i den sammanställda redovisningen.

Obeskattade reserver

Bolagens obeskattade reserver har uppdelats i koncernbalansräkningen i eget kapital del (78 %) och uppskjuten skattskuld (22 %). Den uppskjutna skatten redovisas som en avsättning.

Hantering i delårsrapport

De kommunägda bolagen utgör så liten andel av kommunkoncernens verksamhet att sammanställd redovisning ej anses nödvändig i delårsrapporten.

Resultaträkning

med resultatanalys och helårsprognos

Resultaträkningen visar kommunens samtliga intäkter och kostnader och hur det egna kapitalet har förändrats jan-aug 2021.

Resultaträkning

Mnkr	2019-08	2020-08	2021-08	Helårsprognos 2021	Helårsbudget 2021	Prognos avvikelse helår
Verksamhetens intäkter	84,6	88,1	90,0	129,4	126,6	2,8
-varav jämförelsestörande intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-402,7	-416,2	-426,8	-666,1	-655,2	-10,9
-varav jämförelsestörande kostnader	0	0	0	0	0	0
Avskrivningar	-15,1	-16,9	-17,1	-24,7	-24,7	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-333,2	-345,0	-353,9	-561,4	-553,3	-8,1
Skatteintäkter	272,1	273,1	283,2	423,8	413,0	10,8
Generella statsbidrag och utjämning	82,8	95,6	102,7	154,1	152,5	1,6
Verksamhetens resultat	21,7	23,7	32,0	16,5	12,2	4,3
Finansiella intäkter	0,5	0,6	0,5	0,7	0,9	-0,2
Finansiella kostnader	-1,0	-1,1	-1,3	-1,7	-2,1	0,4
Resultat efter finansiella poster	21,2	23,2	31,2	15,5	11,0	4,5
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	21,2	23,2	31,2	15,5	11,0	4,5

Nedanstående kommentarer uttrycks i miljoner kronor (mnkr), belopp inom parentes avser föregående periods värde.

Periodens resultat

I likhet med tidigare år är resultatet betydligt högre för årets första åtta månader än det prognostiserade årsresultatet. De främsta förklaringarna till detta är att intäkter från skatter och generella statsbidrag utbetalas och redovisas jämnt under året med en tolfedel per månad. Periodiseringen på kostnads-sidan är dock inte lika jämn. Bland annat innehåller perioden januari-augusti en semestermånad för de flesta anställda och ett sommarlov inom skolan vilket innebär att personalkostnaderna under årets första åtta månader är betydligt lägre än åtta tolfedelar av årskostnaden. Dessutom löper löneavtalsperioden från 1 april till 31 mars eller från 1 maj – 30 april för kommunens anställda. Detta innebär att personalkostnaderna för årets tre respektive fyra första månaderna är ca 2-3 procent lägre än under höstmånaderna.

Resultatet för perioden januari-augusti 2021 utvisar ett överskott om 31,2 mnkr, vilket kan jämföras med föregående års delårsresultat om 23,2 mnkr. Den kraftiga resultatökningen kan hänföras till att intäkter från skatter och generella statsbidrag ökat med hela 17 mnkr, eller 4,6% medan verksamhetskostnaderna ökat med endast ca 9 mkr, eller 2,6%. Värt att nämna i detta sammanhang är att det budgeterade resultatet för 2021 är 3 mnkr högre än föregående år, vilket också utgör en del av förklaringen till ökningen.

Verksamhetens nettokostnader för perioden har som sagt ökat med ca 9 mnkr eller 2,6%. Ökningen utgörs i huvudsak av personalkostnader i form av löner, arbetsgivaravgifter och pensionskostnader med 7 mnkr eller 2,5%.

Periodens avskrivningar har ökat marginellt jämfört med motsvarande period föregående år. Dessa kommer dock att öka väsentligt under 2022 då Estrid Ericsonskolan står färdig och avskrivning påbörjas.

Resultaträkning

med resultatanalys och helårsprognos

Balanskravsresultat

Utvärdering

Prognostiserat årsresultat

Prognosen för helåret visar ett överskott om 15,5 mnkr, vilket kan jämföras med budgeterat resultat om 11 mnkr. Avvikelsen består av ett överskott i intäkter från skatter och generella statsbidrag med ca 12 mnkr och prognosticerade underskott inom verksamheterna och då framförallt barn och utbildning, vård och omsorg samt arbete- och socialtjänst med totalt ca 9 mnkr. För mer information om avvikelserna inom verksamheterna hänvisas till driftsredovisningen på sid 22-25.

Prognos årsresultat

Mnkr	15,5
- samtliga realisationsvinster	-0,0
+ vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0
+ orealiserade förluster i värdepapper	0,0
- Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-0,0
= Prognos årets resultat efter balanskravsjusteringar	15,5
+/- förändring resultatutjämningsreserv (RUR)	0,0
= Prognos årets resultat efter (RUR)	15,5
+/- synnerliga skäl	0,0
= Prognos årets balanskravsresultat	15,5

Kassaflödesanalys

Som framgår nedan är kassaflödet för årets första åtta månader kraftigt positivt vilket beror på ett högt delårsresultat (se vidare under analys av resultaträkning) samt att huvuddelen av årets budgeterade investeringar beräknas ske under hösten. Prognosticerat värde för likvida medel vid årets slut avviker med 3,1 mnkt mot helårsbudgeten för 2021.

Mnkr	Utfall jan-aug 2020	Utfall jan-aug 2021	Prognos 2021	Budget 2021	Beräknad avvikelse
Årets justerade resultat	23,2	31,2	15,5	11,0	4,5
Justering för av- och nedskrivningar	16,9	17,1	24,7	24,7	0,0
Förändring avsättningar	-0,2	1,0	1,0	-2,6	3,6
Justering övriga ej likvid, påverkande poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel från verksamheter före förändring av rörelsekapital	39,9	49,3	41,2	33,1	8,1
+/- Minskn./ökn lager och exploateringsfastigheter	0,9	0,0	0,0	-4,9	4,9
+/- Minskn./ökn kortfristiga fordringar	-10,2	-5,9	-1,0	-1,0	0,0
+/- Ökn/minskn. övr. kortfristiga skulder	18,2	-33,9	1,0	1,0	0,0
Kassaflöden från löpande verksamhet	48,8	9,5	41,2	28,2	13,0
- Investering immateriella tillgångar	-38,1	-47,6	-87,2	-100,0	12,8
Kassaflöden från invest. verksamheten	38,1	-47,6	-87,2	-100,0	12,8
+/- Minskn/ökn långfristig fordran	0,1	-0,9	-0,9	0,1	-1,0
+/- Ökn/minskn långfristiga skulder	17,5	53,7	51,7	57,3	-5,6
Kassaflöden från finan. verksamhet	17,6	52,8	50,8	57,4	-6,6
Periodens kassaflöde	28,3	14,7	4,8	-14,3	19,2
Likvida medel vid periodens början	11,4	15,9	15,9	39,9	-24,0
Likvida medel vid periodens slut**	39,7	30,6	20,7	25,6	-4,8

* Beviljad checkräkningskredit 70 mnkr

Balansräkning

med analys av finansiell ställning

Balansräkningen visar i sammandrag kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital 2021-08-31.

Balansräkning

Mnkr	Not	2019-08-31	2020-08-31	2020-12 -31	2021-08-31
TILLGÅNGAR					
• ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>					
		1,8	1,7	1,6	1,2
-Programvarulicenser m.m.		1,8	1,7	1,6	1,2
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
		435,5	482,2	513,6	544,5
-Mark, byggnader, tekniska anläggningar		353,1	406,0	412,8	405,0
-Maskiner och inventarier		20,6	22,8	22,9	21,7
-Pågående investeringar		61,8	53,4	77,9	117,8
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
		11,4	11,3	9,8	10,7
-Värdepapper		10,3	10,4	8,6	9,6
-Långfristiga fordringar		1,1	0,9	1,2	1,0
Summa anläggningstillgångar		448,7	495,2	525,0	556,4
• OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
<i>Varulager mm</i>					
		0,3	0,3	0,2	0,2
<i>Exploateringsfastigheter</i>					
		6,7	5,7	5,8	5,8
<i>Fordringar</i>					
		43,2	53,0	53,5	59,4
<i>Likvida medel och kortfristiga placeringar</i>					
		19,4	39,7	15,9	30,6
Summa omsättningstillgångar		69,6	98,7	75,4	96,0
SUMMA TILLGÅNGAR		518,3	593,9	600,4	652,4
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
- Ingående eget kapital					
		271,0	279,5	279,5	291,1
- Årets resultat					
		21,2	23,2	11,6	31,2
- Förändring övrigt eget kapital					
		-0,4	0,0	0,0	0,0
Summa Eget kapital		292,2	302,7	291,1	322,3
AVSÄTTNINGAR					
<i>Avsättningar till pensioner och skatter</i>					
		11,4	10,0	12,2	12,7
<i>Avsättningar till statlig infrastruktur</i>					
		5,6	5,3	5,0	5,4
<i>Övriga avsättningar, (deponier)</i>					
		4,5	4,3	4,1	4,3
Summa avsättningar		21,5	19,6	21,3	22,4
SKULDER					
<i>Långfristiga skulder</i>					
		85,7	113,9	132,7	186,4
<i>Kortfristiga skulder</i>					
		118,9	157,7	155,2	121,3
Summa skulder		204,7	271,6	287,9	307,7
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		518,3	593,9	600,4	652,4
POSTER INOM LINJEN					
		366,5	359,5	348,0	345,7
<i>Pensionsförmåner intjänade före 1998</i>					
		155,8	149,9	147,6	146,2
<i>Pensionsförmåner förtroendevalda (som inte ingår i ovan)</i>					
		4,4	3,8	2,7	2,9
<i>Borgensförbindelser m.m.</i>					
-Borgensförbindelser kommunala bolag		101,3	83,5	83,5	83,5
-Borgensförbindelser övrigt		105,0	122,3	114,2	113,6
<i>Outnyttjad checkkredit</i>					
		40,0	40,0	40,0	40,0

Balansräkning

med analys av finansiell ställning

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarnas bokförda värde har under årets första åtta månader ökat med ca 31,4 mnkr (20,4). Periodens investeringar (inkl förändring av pågående investeringar samt nytecknade finansiella leasingkontrakt) uppgår till 47,6 mnkr (37,3) och periodens avskrivningar till 17,1 mnkr (16,9). För mer detaljerad information om periodens investeringar, se investeringsredovisningen, sid 26-27.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna består av exploateringsfastigheter, kortfristiga fordringar som beräknas bli betalda inom ett år samt tillgodohavanden i kassa och bank. De kortfristiga fordringarna består bland annat av kundfordringar, fordran på staten för ännu ej utbetalda bidrag och skatter. Sedan ingången av året har omsättningstillgångarna ökat med 20,6 mnkr. En väsentlig del av denna ökning avser ökning av likvida medel med 14,6 mnkr vilket är föranlett av upplåning inför nybyggnation av ny F-6 skola. Utöver de bokförda omsättningstillgångarna har kommunen vid delåret en beviljad och outnyttjad checkräkningskredit på 40 mnkr.

Långfristiga lån

Med långfristiga skulder avses skulder som inte förfaller till betalning inom nästkommande 12 månader. I långfristiga skulder på 186,4 mnkr ingår lån från Kommuninvest med 164,5 mnkr, Erhållna statliga bidrag, samt förutbetalda gatukostnadsersättningar och VA-anslutningsavgifter om totalt 20,2 mnkr och förpliktelser i form av framtida betalningar av leasingavgifter för fordon med 1,8 mnkr.

Under januari-augusti 2021 har kommunens långfristiga skulder ökat med 54,7 mnkr. Ökningen utgörs till största delen av nettoeffekten av ökad upplåning hos Kommuninvest med 60,0 samt omklassificering till kortfristiga skulder med -2,0 mnkr. De totala lånen hos Kommuninvest uppgår per den 31 augusti till 209,5 mnkr varav 45,0 mnkr rubriceras som kortfristig del.

Mnkr	2019-08	2020-08	2020-12	2021-08
Anläggningslån	74,0	91,5	109,8	164,5
Checkräkningskredit	0,0	0,0	0,0	0,0
Leasingskulder	2,7	2,0	2,2	1,8
Förutbet. gatukostn. ers +VA-anslutning	9,0	20,4	20,8	20,2
Totalt	85,7	113,9	132,8	186,5

Balansräkning

med analys av finansiell ställning

Pensionsåtagnaden

Från och med den 1 januari 1998 gäller den s.k. "blandmodellen" för redovisning av kommunens pensionsåtaganden. Det innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse, d.v.s. utanför balansräkningen. Pensioner intjänade mellan 1998-1999 redovisas i balansräkningen som en avsättning. En avsättning är, jämfört med en skuld, ett åtagande som inte i förväg kan fastställas till belopp eller tidpunkt för betalning. Även visstidspensioner redovisas som en avsättning. För lönedelar över 7,5 basbelopp och för efterlevandepension finns särskilt tecknade försäkringar. Pensioner intjänade under perioden januari-augusti 2021 redovisas som en kortfristig skuld. Kommunens totala pensionsskulder vid periodens utgång uppgick till 175,4 mnkr inkl. löneskatt. Uppgifterna baseras på KPA beräkning i januari 2021.

Mnkr	2019-08	2020-08	2020-12	2021-08
Kortfristig skuld	11,4	14,2	17,2	13,6
- varav löneskatt	2,2	3,6	3,4	2,6
Avsättning	11,4	10,0	12,2	12,7
- varav löneskatt	2,2	1,9	2,4	2,5
Ansvarsförbindelse	160,2	153,7	150,3	149,1
- varav löneskatt	31,3	30,0	29,4	28,6
S:a pensionsskuld	183,0	177,9	179,7	175,4
Finansiella placeringar	0	0	0	0
Tot. Förpliktelser - placeringar	183,0	177,9	179,7	175,4

Kortfristig skuld

I kortfristiga skulder ingår bland annat delar av ovanstående pensionsskulder, andra lönerelaterade skulder såsom semesterlöneskuld, arbetsgivaravgifter, kortfristig del av långfristiga lån m.m.

Borgensförbindelser

Borgensförbindelser för kommunala bolag uppgår vid periodens slut till 83,5 mnkr att jämföra med 83,5 vid årets ingång. Borgensförbindelser övrigt utgörs av borgen för KHF Äldreheim ekonomisk förening, vilken har minskat med 0,6 mnkr under perioden. KHF Äldreheim är en ekonomisk förening med Hjo kommun som medlem som äger och förvaltar tre fastigheter där kommunen bedriver omsorgsverksamhet. Minskningen är hänförlig till föreningens amorteringar under perioden.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor andel av de totala tillgångarna som kommunen själv äger d.v.s. hur stor del det egna kapitalet utgör av de totala tillgångarna. Soliditetens utveckling beror på två faktorer, dels det årliga resultatet eller förändringen av det egna kapitalet, dels tillgångsökningen. Soliditeten ökar om det egna kapitalet ökar i snabbare takt än tillgångarna. En ökad soliditet jämfört med utgångsläget innebär en minskad lånefinansiering och på sikt lägre finansiella kostnader. I nedanstående beräkning av soliditeten ingår hela det egna kapitalet, d.v.s. även de taxefinansierade verksamheternas kapital.

Vid periodens utgång uppgick soliditeten till 49 %, vilket innebär en förbättring med 1 procentenheter under januari – augusti 2021. Det egna kapitalet har under perioden ökat med 31,2 mnkr medan tillgångarna har ökat med hela 52,0 mnkr. Ökningen i tillgångsmassan utgörs framförallt av ökad likviditet på grund av nyupplåning samt ökade kortfristiga fordringar vilka beräknas falla tillbaka under återstående del av året. Prognosen visar därför på en ökad soliditet för helåret 2021.

När hänsyn tas till pensionsåtagandet som redovisas som ansvarsförbindelse (149,1 mnkr) uppgår soliditeten per 2021-08-31 till 26 %. Jämfört med ingången av året har soliditeten inkl. pensionsskulden ökat från 23 % till 26 % och prognosen för helåret 2021 visar även för detta mått en ökad eller oförändrad soliditet.

%	2019-08	2020-08	2020-12	2021-08
Soliditet	56	51	48	49
Soliditet inkl pensions-skulden	25	25	23	26

Driftsredovisning

Driftsredovisning visar avvikelser i förhållande till av kommunfullmäktige beslutad budget för den löpande verksamheten inklusive eventuella tilläggsanslag.

Mnkr	Nettokostnader jan-aug 2020	Nettokostnader jan-aug 2021	Budget helår 2021	Prognos helår 2021	Prognos över (+) resp underskott (-) 2021
Demokrati	4,5	4,5	6,9	7,0	-0,1
Kommunledningskontoret	32,7	34,0	54,0	54,0	0,0
Kultur, turism och fritid	15,6	15,7	23,3	23,5	-0,2
Samhällsbyggnad					
-Teknisk service	9,8	7,8	18,3	17,3	1,0
-Plan och Bygg	2,8	1,4	4,3	3,6	0,7
Vård och omsorg	121,8	119,0	184,7	186,6	-1,9
Barn och utbildning	152,7	154,7	242,8	245,1	-2,3
Arbete och socialtjänst	21,3	22,8	29,7	35,7	-6,0
Finansförvaltning exkl. skatter, generella statsbidrag samt finansiella poster	-16,2	-5,9	10,7	-11,5	0,8
Summa löpande verksamhet	345,0	354,0	553,3	561,3	-8,0

Verksamheternas budgetavvikelse

Som nämnts i kommentarerna till resultaträkningen är resultatet betydligt högre för årets första åtta månader än det prognostiserade årsresultatet. De främsta förklaringarna till detta är att intäkter från skatter och generella statsbidrag utbetalas och redovisas jämnt under året med en tolfedel per månad. Periodiseringen på kostnadssidan är dock inte lika jämn. Bland annat innehåller perioden januari-augusti en semester månad för de flesta anställda och ett sommarlov inom skolan vilket innebär att personalkostnaderna under årets första åtta månader är betydligt lägre än åtta tolfedelar av årskostnaden. Dessutom löper löneavtalsperioden från 1 april till 31 mars eller från 1 maj – 30 april för kommunens anställda. Detta innebär att personalkostnaderna för årets tre respektive fyra första månaderna är ca 2-3 procent lägre än under höstmånaderna.

Kommunens verksamheter redovisar för årets åtta första månader ett samlat överskott om 6,8 mnkr men ett prognostiserat underskott för helåret om 2,9 mnkr.

Finansenhetsens överskott för såväl perioden januari-augusti som för helårsprognosen, består till stor del av de lättnader som alla organisationer fått för att lindra effekterna av Covid-19-pandemin. Lättnaderna utgörs i huvudsak av nedsättning av arbetsgivaravgifter samt bidrag för sjuklönekostnader vilka alltså har intäktsförts inom finansförvaltningen. De extrakostnader som dessa bidrag är tänkta att möta har dock redovisats under respektive verksamhet.

I finansenhetsen ingår, förutom intäkter från skatter och generella statsbidrag och externa finansiella poster, även avstämning av kommunens kostnader för arbetsgivaravgifter, pensioner och andra indirekta lönekostnader (s.k. PO-pålägg), samt interna ränteintäkter från övriga verksamheter. Internräntesatsen för 2021 är satt till 1,25% och prognosticerade intäkter för året understiger budget med ca 1,2 mnkr. Beträffande PO-avstämningen förväntas den ge ett överskott inom finansenhetsen om ca 2,0 mnkr vilket ger en total prognos för enheten om +0,8 mnkr. Den låga intäkten för jan-aug 2021 jämfört med samma period 2020 beror på att under 2020 redovisades i delårsrapporten, samtliga Covid-stöd som erhållits centralt på finansenhetsen. Dessa stöd, som t e x ersättning för höga sjuklönekostnader, redovisas under 2021 i de verksamheter där merkostnaderna har uppkommit.

Demokrati

Budgetavvikelsen för Demokrati per 2021-08-31 uppgår till +0,1 mnkr. Utfallet för politikerarvodet är lägre än budgeterat i delåret och likaså utfallet gällande kostnader för köp av revisionstjänster då del av dessa kostnader kommer belastas resultatet under hösten och därmed medföra ett utfall enligt budget. Demokrati redovisar en helårsprognos om -0,1 mnkr till följd av kostnader för webbsändningar av Kommunfullmäktiges sammanträden vilket inte är budgeterat. Utfallet på helår för Överförmyndarverksamheten beräknas bli något högre än budgeterat gällande utbetalningar till gode män och utfallet för politikerarvodet ser ut att bli något lägre än budgeterat.

Kommunledningskontoret

Budgetavvikelsen för Kommunledningskontoret per 2021-08-31 uppgår till ca +2,0 mnkr. Vakanta tjänster inom bland annat säkerhetssamordning och näringslivsverksamheten under våren bidrar till plusresultat gällande både personal och verksamhet. Fler bidragande fakturor är lägre kostnader inom kollektivtrafiknämnden på grund av fortsatt lågt resande inom färdtjänst samt minskade kostnader för kommunövergripande kompetensutveckling till följd av pandemin. Vidare har ett flertal verksamheter högre utfall på hösten än våren vilket bidrar till resultatet i delårsbokslutet. Kommunledningskontoret redovisar en årsprognos enligt budget i delårsbokslutet. Utöver ovan förklaringar till resultatet redovisar politikområdet högre kostnader mot budget gällande IT-drift och systemkostnader samt högre personalkostnader än budgeterat till följd av personalförändringar.

Kultur, turism och fritid

Budgetavvikelsen för Kultur, turism och fritid per 2021-08-31 uppgår till -0,2 mnkr och helårsprognosen uppgår till -0,3 mnkr 2021. På grund av pandemin så har politikområdet haft minskade hyresintäkter till följd av stängda fritidslokaler och färre lokalbokningar och därmed inte nått upp till budgeterat intäktsnivå, vilket är den största förklaringen till resultatet. Vidare finns ökade kostnader för underhåll av träningsplaner samt något högre kostnader kopplade till lokalbokningar under året. Simskolan har i år haft fler antal deltagare än tidigare år vilket medför ett plus för verksamheten.

Samhällsbyggnad

I förhållande till samma period 2020 har resultatet förbättrats med 3,7 mnkr för Samhällsbyggnad totalt. Inom fastighetsenheten har man under året arbetat med de stora projekt vi genomför och underhållsåtgärder inom fastighetsbeståndet har inte genomförts i den omfattningen som budgeten medger,

under hösten kommer dock flera åtgärder att genomföras. Kostenheten har lägre kostnader för såväl livsmedel som personal, mycket beroende på färre portioner p g a pandemin under våren. Tomtförsäljningen på Knäpplan Västra har medfört högre intäkter inom Mark och Exploatering då även intäkter för gatukostnadsersättning numerera redovisas direkt i driftresultatet.

Tomtförsäljningarna syns även inom Plan o Bygg, intäkterna har ökat inom både plan- och bygglovsverksamheten. Personalvakanser har medfört att kostnaderna varit lägre än budget. Inom övriga enheter är skillnaderna mellan åren marginella.

Prognosen för året bedöms hamna på ett överskott om 1,7 mnkr totalt för Samhällsbyggnad. Avvikelserna kan härledas till; Fastighetsenheten – lägre kostnader för internräntan, ca 600 tkr, Gatupark-enheten - där prognosen bygger på en mild vinter de sista månaderna på året, 0,2 tkr, Kostenheten - minskade kostnader för livsmedel under våren, 0,2 tkr samt Plan & Bygg – vakanser under året samt ökade plan och bygglovsintäkter, 0,7 tkr. Övriga enheter bedöms hamna inom budget.

Vård och omsorg

Vård och omsorgs verksamhet är indelad i tre verksamhetsområden; Gemensamt, Äldreomsorg och Funktionshinder. Budgetavvikelsen för Vård och omsorg är vid delårsbokslutet 4,1 mnkr. Förändring från överskott i augusti till underskott vid årets slut beror främst på hur budgeterade löner periodiseras samt budgeterade eller tillkommande kostnader som kommer att falla ut.

Prognosen för 2021 visar ett underskott mot budget för hela Vård och omsorg på 2 mnkr. För gemensamt Vård och omsorg prognostiseras ett överskott om 1,1 mnkr som bl a beror på förändringar i organisationen samt ökning av budgetramen.

För äldreomsorg är prognosen ett underskott om 2,2 mnkr där Sigghusbergs, Villa Rosells och hemvårdens lönekostnader beräknas överstiga budget. Dagverksamheten (tidigare Smedjan) har inte bedrivits på plats i särskilda lokaler under Coronapandemin och kostnaderna för denna verksamhet samt resor till och från den blir därför lägre. Kostnader för bostadsanpassning prognostiseras att bli lägre än budgeterat men kostnaden för personliga hjälpmedel beräknas bli högre. På grund av Coronapandemin beräknas kostnaden för förbruknings- och sjukvårdsmaterial bli högre än budgeterat.

När det gäller funktionsnedsättning prognostiseras ett underskott om 0,9 mnkr. Statsbidrag från Migrationsverket beräknas bli lägre än budgeterat. För Kortebo prognostiseras lönekostnaderna bli lägre än budgeterat vilket beror på förändrat behov. För Gjutaren beräknas lönekostnaderna istället bli högre. Förändringar inom personlig assistans innebär både högre och lägre kostnader men totalt sett beräknas nettokostnaden bli högre. Ökat antal boende på elevhem LSS innebär en högre kostnad än budgeterat.

Barn och utbildning

Budgetavvikelsen för Barn och utbildning uppgår per 31 augusti till +1,2 mnkr, dock visar prognosen för helåret på ett underskott om 2,3 mnkr.

Barn och utbildning i indelat i fyra olika verksamhetsområden Barn och utbildning gemensamt, Barnomsorg, Grundskola inkl. särskola samt Gymnasie- och vuxenutbildning. För Barn och utbildning gemensamt är prognosen ett överskott om 2,5 mnkr, vilket beror på utbetalning av "skolmiljarden" som staten betalat till kommuner i Covidersättning, samt statsbidrag avseende läxhjälp, motsvarande kostnadsökningsposter återfinns under övriga verksamhetsområden. Utöver detta beslutades inför budgetåret 2021 att kompetensutveckling- samt delar av verksamhetsanslagen skulle läggas centralt. Beslut om fördelning har skett på rektorsgruppen utifrån likvärdighet, kollegialt lärande, värdegrund samt betyg och bedömning. En sambedomning har gjorts utifrån verksamheternas behov, vilket har skapat en likvärdighet samt återhållsamhet.

Helårs prognosen för Barnomsorgen är som det ser ut idag en negativ avvikelse om 1,5 mnkr. Där 0,9 mnkr härrör till förskolan och beror på fler interkommunala barn samt överdrag på personalkostnadssidan till följd av Covid. Prognosen för skolbarnsomsorgen visar på ett underskott om 0,6 mnkr, vilket beror på att fritidsverksamheten på små enheter samt på ytter-skolorna inte klarar täcka schemalagda tider med dagens tilldelning samt att samordningsmöjligheter med övriga försvåras.

Inom verksamhetsområdet grundskola ingår förskoleklass, särskola samt kommunens kulturskola. Prognosen visar ett underskott om 3,4 mnkr och förklaras till största del på elever i behov av extraordinärt stöd och fler interkommunala elever. (Elever som är folkbokförda i Hjo kommun, men valt skolgång på annan ort, varvid Hjo kommun är vi skyldiga att betala elevpengen till ny utbildningsanordnare). Kostnaderna för förberedelseklass och modersmålsundervisning visar också ett underskott till följd av fler elever med rätt till modersmålsundervisning samt fler nationaliteter och språk bland eleverna. Idag har vi sammanlagt 90 elever som har modersmålsundervisning i Hjo kommun.

Inom Gymnasie- och vuxenutbildningen är prognosen i dagsläget en positiv avvikelse om 0,1 mnkr. Verksamheten har fått minskade intäkter för SFI undervisning då antalet nyanlända minskat. SFI undervisningen finansieras idag till viss del av den schablonersättning som kommunen erhåller från Migrationsverket. Däremot förväntas vuxenutbildning få ökade intäkter via Samverkansområdet Skaraborg. Kostnaderna för våra interkommunala gymnasieelever förväntas hålla tilldelad budget, men än så länge har vi bara fått preliminära kostnader för juli-september och det är först när den definitiva körningen är gjord som vi vet exakt vilka programval som gjorts.

Arbete och socialtjänst

Resultatet för Arbete och socialtjänst är vid delårsbokslutet ett underskott om 2,9 mnkr där dagens utfall stämmer väl med det prognostiserade resultatet för Arbete och socialtjänst som visar på ett underskott om 5,9 mnkr. Förklaring till prognosen återfinns inom verksamhetsområdet Individ och familjeomsorg med -6,2 mnkr och beror på tillkommande kostnader för institutions- och familjehemsplaceringar av barn och unga samt institution och öppenvård vuxna. Det har under året anställts en familjehemssekreterare som arbetar aktivt med att utveckla hur man framöver kan få till fler "egna" familjehem, för att få billigare placeringalternativ än placering via externa företag. Även ekonomiskt bistånd uppvisar ett negativt resultat, vilket förklaras av att fler hushåll varit i behov av bistånd jmf budgeterat, delar av underskottet kan även hänföras till Covid. Prognosen för Arbetsmarknadsenheten är ett överskott om 0,4 mnkr och förklaras av projekt som delvis finansieras via bidrag. Integrationsenheten uppvisar idag en budget i balans, vilket dock kräver att de anvisningarna som kommunen tilldelas kommer under hösten.

Investeringar

Nedanstående investeringsredovisning visar avslutade och pågående investeringar i anläggningstillgångar per den 31 augusti 2021.

Investeringar

2021- års investeringsverksamhet exkl. exploateringsverksamhet

Kommunfullmäktige har som ett långsiktigt mål slagit fast att finansieringen av investeringarna ska ske med egna medel. Vissa av de investeringar som gjorts under de senaste åren har varit av sådan storlek och karaktär att de inte rymts inom det egna finansieringsutrymmet på kort sikt. Dessa investeringar är viktiga för att behålla och öka Hjo kommuns attraktionskraft, såväl som boendeort och som besöksmål.

Under 2021 finns 178,3 mnkr avsatta till investeringar. Av dessa är 87,0 mnkr nya medel och 91,3 mnkr är ombudgeterade från tidigare år. Nedlagda kostnader i de projekt som pågår och de som avslutats fram till och med augusti uppgår till 125,6 mnkr varav 47,7 mnkr har belastat 2021 och 77,9 mnkr tidigare år. Under året har projekt till ett belopp om 7,8 mnkr avslutats. Prognos för helåret är att 165,5 mnkr kommer att vara förbrukade av de totalt 178,3 mnkr som är avsatta, varvid ca 12,8 mnkr av kvarstående nettobudget kommer att ombudgeteras till 2022.

Samtliga investeringar 2021

Belopp i mnkr	Budget totalt inkl. omb från tidigare år	Kostnad sedan projektstart	varav kostnader jan-aug 2021	Återstår av budgetanslag 31 aug 2020	Prognos kostnader sept-dec 2021	Prognos nedlagda kostn helår 2021
Tekniska övergripande	1,3	1,2	1,2	0,1	0,0	1,2
Fastigheter övergripande	11,5	6,8	1,0	4,7	2,1	3,1
Skolfastigheter	117,9	86,6	35,3	31,3	26,8	62,1
Barnomsorgsfastigheter	10,0	6,7	5,1	3,3	3,3	8,4
Kultur- och fritidsfastigheter	0,3	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3
Gator, vägar, infrastruktur m.m.	13,0	4,4	3,9	8,6	1,0	4,9
Hamnen	4,0	0,4	0,0	3,6	1,5	1,5
Markinköp	3,8	0,0	0,0	3,8	0,0	0,0
Inventarier kommunstyrelsen	2,7	0,7	0,7	2,0	2,0	2,7
Taxefinansierat Vatten och Avlopp	3,0	0,0	0,0	3,0	3,0	3,0
Summa investeringar exkl. exploatering	167,5	106,9	47,3	60,6	39,9	87,2
Exploateringverksamhet	10,8	18,7	0,4	-7,9	0,0	0,4
Summa inkl. exploatering	178,3	125,6	47,7	52,7	39,9	87,6

-* inkl projekt VA-läkemedel bidrag 3,0 mnkr

De största investeringsprojekten 2021

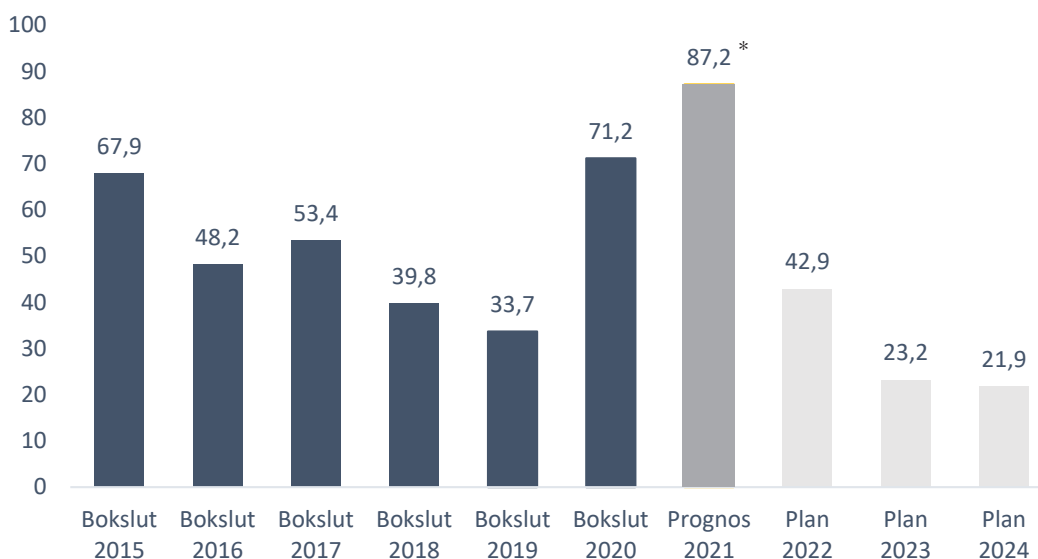
Under 2020-2021 är den nya Estrid Ericsskolan det klart största projektet med en budgeterad kostnad om 112 mnkr. Byggarbeten pågår och inflyttning sker till vårterminen 2022. Korsberga skola pågår byggnadsarbeten för att inrymma förskolan i skolbyggnaden vilket frigör kostnader för externt inhyrda tillfälliga lokaler.

Vatten- och avloppsverksamheten har investerat för 2,0 mnkr i ledningsnätet. VA-arbeten har bl a utförts vid Sandhemsvägen, Torggatan och Strömsdalsvägen samt ett flertal utbyten av brandposter runt om i kommunen.

Ett projekt pågår tillsammans med Naturvårdsverket för att bryta ner läkemedelsrester i avloppsvattnet. 1,2 mnkr har hittills belastat projektet, samt bidrag från Naturvårdsverket på -3,2 har tillkommit. Dessutom pågår arbete med utbyte av analoga vattenmätare till digitala.

Belopp i mnkr	Budget	Kostnad sedan start	Varav kostnad 2021-08	Prognos total-kostnad	Kommentar
Ny F-6 skola	112,2	83,8	33,1	112,0	Projektet löper över 3 år
Korsberga skola Om/tillbyggnad	10,0	6,7	5,1	10,0	Projektet löper över 2 år
Vallgården, omb för gymnasie- och vuxenutbildning	4,0	2,7	1,9	4,0	Ombyggnad ser i 2 etapper
Ombyggnad Centralkök	6,5	6,3	0,5	6,3	Projektet avslutat 2021
Vågbrytaren	4,0	0,4	0,0	7,3	Ink. tilläggsanslag

Översikt nettoinvesteringar 2015-2024, mnkr exkl. exploatering

*inklusive ombudgerade projekt som löper över flera år

Exploateringar

Exploatering avser åtgärder för att anskaffa och iordningställa mark för att kunna bygga bostäder och industrier samt gemensamma nyttigheter som gator, grönområden, vatten och avloppsledningar samt elförsörjning.

Exploateringsverksamhet

Med exploatering avses åtgärder för att anskaffa och iordningställa mark för att kunna bygga bostäder och industrier samt gemensamma nyttigheter som gator, grönområden, vatten och avloppsledningar samt elförsörjning. Exploateringar sträcker sig ofta över flera år och ambitionen är att områdena avslutas när merparten av tomterna är sålda.

I nedanstående sammanställning ingår även budgetmedel och nedlagda kostnader avseende va-nätet samt mark som utgör allmän plats. Mark som ska vara kvar i kommunens ägo, t.ex. huvudgator, matargator och parker i ett exploateringsområde ska utgöra anläggningstillgång och inte ingå i exploateringsredovisningen. Likaså ska va-nätets andel av kostnaderna redovisas som anläggningstillgång under den taxefinansierade verksamheten. En redovisning av kostnaderna och budgetmedlen kommer att göras varefter exploateringen avslutas.

Pågående exploateringar 2021

		Total netto- kostnad sedan projektstart	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Knäpplan Norra	Inkomster	-1,6	-0,2	-0,5	-0,5	-0,4	0,0	0,0
	Utgifter	4,8	0,2	4,6	0,0	0,0	0,0	0,0
	Netto	3,2	0,0	4,1	-0,5	-0,4	0,0	0,0
Knäpplan Västra	Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Utgifter	10,8	0,0	0,6	0,4	7,5	4,0	-1,7
	Netto	10,8	0,0	0,6	0,4	7,5	4,0	-1,7
Metallvägen	Inkomster	-0,4	0,0	0,0	0,0	-0,4	0,0	0,0
	Utgifter	3,0	0,0	0,0	1,6	1,1	0,3	0,0
	Netto	2,6	0,0	0,0	1,6	0,7	0,3	0,0
Metallvägen etapp II	Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Utgifter	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9
	Netto	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9
Industriområde etapp Stengatan	Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Utgifter	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
	Netto	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
TOTALT	Netto	18,7	0,0	4,7	1,5	7,8	4,3	0,4
	Budget	10,8	0,0	0,0	0,0	4,4	0,0	6,4

● Knäpplan Norra

Under 2015 exploaterades ett område med nio tomter benämnt Knäpplan Norra, då det är beläget norr om Knäpplans förskola. Samtliga nio tomter var sålda redan vid årets ingång.

● Knäpplan Västra

Området är i det närmaste färdigställt. 22 tomter finns för försäljning, av dessa är 9 tomter sålda, 10 st har erlagt handpenning och 2 tomter är preliminärt tingade. I samband med exploateringen har en första etapp färdigställts på huvudvägen som i framtiden ska bindas ihop med Falköpingsvägen.

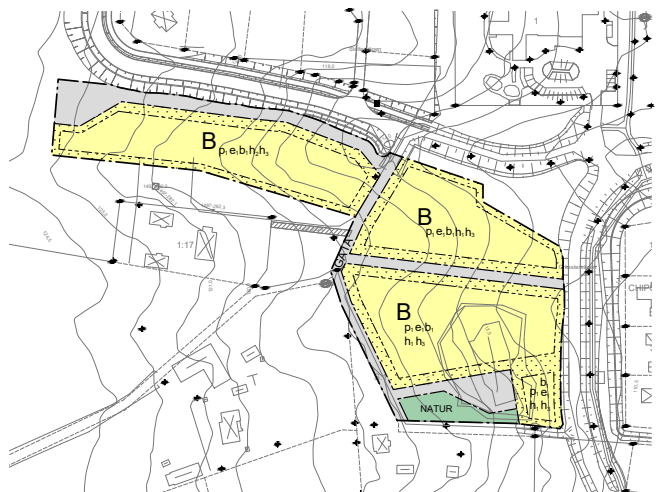
● Övriga villatomter i tätorten

På Borrbackområdet fanns vid årets ingång tre villa tomter i kommunens ägo. Samtliga dessa tre är nu sålda.

Detaljplanering pågår nu av ett nytt område, Knäpplan Södra. Området som är beläget mellan Knäpplans gård och Knäpplan/Sandby kommer att omfatta ett 20-tal tomter.

● Industritomter

Ett par industritomter på Metallvägen återstår. Det finns ytterligare förfrågningar och det är angeläget att komma igång med ytterligare etapper för fler industritomter. På sikt kommer nedlagda kostnader att finansieras av tomtförsäljningar samt anslutningsavgifter.

Taxefinansierad verksamhet - Vatten och avlopp

VA-verksamheten ansvarar för dricksvattenproduktion, rening av avloppsvatten samt distribution av dricksvatten i ledningsnätet inom Hjo, Korsberga, Blikstorp och Fågelås. Verksamheten är i sin helhet taxefinansierad vilket betyder att de hushåll som är anslutna finansierar verksamheten genom avgifter för vatten och avlopp. Verksamheten har ca 2 400 abonnenter.

Viktiga händelser och verksamhetsutveckling

De första månaderna av året var kalla och VA-laget jobbade med utbyggnad av VA till industritomter på Metallvägen, Tvingvägen och Stengatan. Vintern innebar även att två vattenläckor fick lagas. När tjälén gick ur marken så flyttades laget till Torggatan för byten av dåliga serviser till två fastigheter. Behovet av byte/reparationer av brandposter är stort och fem poster i Hjos äldre bebyggelse byttes ut, arbetet fortgår även med att renovera de poster som inte helt har fallit för åldersstrecket. Nya anslutningar/reparationer till tre fastigheter i Blikstorp och en i Fågelås har utförts. I norra delen av Sandhemsvägen har vattenledning bytts och ny dagvattenledning lagts ned. Arbetet med Strömsdalsvägen har fortsatt och en sträcka har helsanerats. Efter semestern har det norra änden av Vallgatan sanerats med nya spill- och vattenledningar samt servisbyten. Laget håller nu på med en helrenovering på Ånggatan.

Installationen av vattenmätare har återupptagits efter att det legat nere på grund av pandemin. De mätare som installeras är försedda med fjärravläsning och Hjo Energi har börjat plocka in mätvärden för debitering.

Vår VA databas har konverterats från TEKLA till Geosecma. Utvärderingen visar att delar av informationen inte gick att flytta automatiskt utan kommer att kräva manuell hantering. Vi ser även ett stort behov av att rätta felaktigheter i databasen som är i en långt större mängd än vad vi kunde överblicka innan konverteringen. Behovet av bemanning för detta arbete måste prioriteras. Vi har även svårt att jobba aktivt med de uppdrag i VA-planen som gäller ovidkommande vatten och felkopplingar, detta är en resursfråga som måste lösas.

Ett projekt pågår tillsammans med Naturvårdsverket för att bryta ner läkemedelsrester i avloppsvattnet. 1,2 mnkr har hittills belastat projektet, samt bidrag från Naturvårdsverket på -3,2 har tillkommit.

Ekonomisk utvärdering och helårsprognos

För perioden januari till augusti 2021 visar verksamheten ett positivt resultat om ca 1,0 mnkr, vilket minskar vår skuld till VA-kollektivet. Underhållsarbeten på ledningsnätet samt utbyte av vattenmätare har utförts i stor utsträckning under våren. Verksamheten belastas löpande med 1 % ränta på anläggnings-tillgångarna.

Prognosen för intäktsnivån på helårsbasis visar ett resultat i enlighet med budget. Verksamhetens kostnader kommer också att hållas inom budget så prognosen för året är ett resultat i enlighet med budget.

Resultaträkning VA-verksamhet

Tkr	Not	200831	210831	Prognos
Intäkter	1	11 084	12 899	17 465
Kostnader	2	-10 986	-9 552	-13 657
Avskrivningar		-1 864	-1 969	-2 754
Verksamhetens nettokostnad		-1 766	1 378	1 054
Finansiella intäkter		0	0	0
Finansiella kostnader	3	-315	-389	-1 054
Resultat före extraordinära poster		-2 081	989	0
Extraordinära intäkter		0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0
Periodens resultat (Fondbalanserat)		-2 081	989	0

Resultatfond - VA

Tkr	Saldo 210101	Förändring	Saldo 210831
Vatten och avloppsfond	625	989	1 614

	200831	210831
1. Verksamhetens intäkter		
Brukningavgifter	10 424	11 481
Anslutningsavgift	651	1 395
Övriga	9	23
Summa	11 084	12 899

	200831	210831
2. Verksamhetens kostnader		
Produktionskostnad vattenverk	2 551	2 458
Drift reningsverk	2 181	3 207
Drift pumpstationer	899	437
Från kommunen fördelade kostnader	377	442
Vattenledningsnät	2 700	932
Vattenmätaravläsning	472	902
Avloppsledningsnät	974	764
Dagvattenledningsnät	832	410
Summa	10 986	9 552

	200831	210831
3. Finansiella kostnader		
Räntekostnader	315	389
Summa	315	389

Taxefinansierad verksamhet - Renhållning

Hjo kommun är sedan 1 januari 2000 medlem i Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS; som är ett kommunalförbund med ansvar för insamling och behandling av hushållsavfall samt information, regelskrivning och planering av hushållsavfallets omhändertagande. I likhet med VA-verksamheten är AÖS helt finansierat via taxor. Övriga medlemmar i AÖS är Tibro, Skövde, Karlsborg, Töreboda, Mariestad, Gullspång, Skara samt Falköpings kommuner.

Ekonomisk utvärdering och helårsprognos

Hjo kommun får årligen ett bidrag från AÖS på 30 kr per invånare för att finansiera återställandet av gamla deponier. Utöver detta betalar AÖS ett årligt arrende för återvinningscentralen som motsvaras av kostnader för avskrivning och ränta på anläggningen.

För perioden januari till augusti år 2021 har inga konsultkostnader för framtagande av åtgärdsprogram avseende återställning av Sanna-deponin belastat resultatet. Detta medför att enheten redovisar ett positivt resultat om 184 tkr.

Prognosen för helåret 2021 är att konsultkostnader för Sanna-deponin kommer att uppstå de sista månaderna på året om ca 0,1 tkr. Enheten kommer ändå att uppvisa ett positivt resultat om ca 177 tkr vilket ökar medlen som finns avsatta tidigare år under avsättning för deponier.

Resultaträkning Renhållningsverksamhet

Tkr	Not	200831	210831	Prognos
Intäkter	1	306	303	461
Kostnader		-436	0	-100
Avskrivningar		-114	-114	-172
Verksamhetens nettokostnad		-244	189	189
Finansiella intäkter		0	0	0
Finansiella kostnader	2	-8	-5	-12
Resultat före extraordinära poster		-252	184	177
Extraordinära intäkter		0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0
Periodens resultat (Fondbalanserat)		-252	184	177

Resultatfond - Renhållningsverksamhet

Tkr	Saldo 210101	Förändring	Saldo 210831
Renhållning	4 149	184	4 333
I. Verksamhetens intäkter			
		200831	210831
Arrende AÖS		122	119
Bidrag AÖS		184	184
Summa		306	303
2. Verksamhetens kostnader			
		200831	210831
Internränta		8	5
Summa		8	5

Ordlista & definitioner

Anläggningstillgångar	Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten. Kan vara immateriella (t.ex. goodwill), materiella (t.ex. byggnader) eller finansiella (t.ex. aktier).
Antal årsarbetare	Antalet personer som innehar tillsvidareanställningar 31/8 omräknat till heltidstjänster.
Avskrivning enligt plan	Fördelning av totalutgiften för en anläggningstillgång. Kostnaden fördelas över det antal år som tillgången beräknas användas i verksamheten.
Avsättningar	Förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias.
Balansräkning	Visar den ekonomiska ställningen per den 31/8 och hur den förändrats under året.
Driftbudget	Omfattar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under delåret.
Eget kapital	Kommunens förmögenhet. Totala tillgångar minus totala skulder och avsättningar.
Finansieringsanalys	Visar kassaflödet från verksamheterna, investeringarna och finansieringen. Summan av dessa poster utgör förändringen av likvida medel.
Finansnetto	Skillnaden mellan posterna finansiella intäkter och finansiella kostnader i resultaträkningen.
Finansiella nettotillgångar	Nettot av kommunens alla kort- och långfristiga tillgångar och skulder. Detta belopp relateras sedan till verksamhetens bruttokostnader.
Kassalikviditet	Omsättningstillgångarna i relation till de kortfristiga skulderna. Visar kommunens betalningsstyrka på kort sikt. Vid 100 % täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel, kortfristiga fordringar och kortfristiga placeringar.
Kortfristiga skulder	Lån och övriga skulder som förfaller till betalning inom ett år.
Långfristiga skulder	Lån och övriga skulder med en löptid överstigande ett år.
Nettoinvesteringar	Investeringsutgifter efter avdrag för olika bidrag och ersättningar.
Nettokostnader	Kostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar m.m.
Nettokostnads andel	Hur stor andel av skatteintäkterna och generella statsbidrag som har gått åt till att finansiera verksamheternas nettokostnader.
Omsättningstillgångar	Tillgångar som inte innehas för stadigvarande bruk, utan förbrukas i samband med framställning av produkter eller tjänster eller på annat sätt används i verksamheterna.
Realisationsvinst/förlust	Vinst/förlust som uppstår vid försäljning av fast eller lös egendom. Beräknas som skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärdet med avdrag för gjorda avskrivningar.
Resultaträkning	Visar hur förändringen av det egna kapitalet under året har uppkommit.
Skattefinansieringsgrad av investeringar	Visar hur stor del av kommunens skatteintäkter som återstår efter att den löpande driften finansierats. Ett värde över 100 % innebär att kommunen har kunnat finansiera alla investeringarna med egna medel och inte behövt låna externt.
Soliditet	Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större finansiellt handlingsutrymme.
Taxefinansierad verksamhet	Verksamhet som finansieras genom taxor från de som nyttjar tjänsten t.ex. vatten och avlopp och renhållning.
Årets resultat	Förändringen av det egna kapitalet.

Anteckningar

Hjo kommun, Box 97, 544 81 Hjo. Besöksadress: Torggatan 2, Hjo
Telefon: 0503-350 00, Hemsida: www.hjo.se